

Výroční zpráva pro rok 2022: Vyšetřování úřadu OLAF odhalila podvody a nesrovnalosti za více než 600 milionů EUR

Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) v roce 2022 ochránil 600 milionů EUR z peněz daňových poplatníků tím, že doporučil vymáhat vrácení více než 426 milionů EUR do rozpočtu EU z důvodu podvodů a nesrovnalostí a zabránit promrhání dalších 200 milionů EUR. Úřad OLAF rovněž zarazil řadu praktik používaných k pašování, padělatelství a celním podvodům, pomohl prosadit opatření EU na ochranu obchodu a pokračoval v navrhování politických opatření k prevenci a potírání neustále se vyvíjejících podvodných praktik. Stejně jako každý rok úřad OLAF vyšetřoval i podezření na pochybení ze strany zaměstnanců a členů orgánů EU. Celkově úřad OLAF uzavřel v loňském roce více než 250 případů.

Dnes zveřejněná zpráva o činnosti úřadu OLAF za rok 2022 poskytuje přehled o hlavních trendech a aktivitách v loňském roce, od boje proti padělatelství a pašování přes ochranu finančních prostředků EU (včetně Nástroje EU pro oživení a odolnost) až po mechanismy pro předcházení podvodům v zájmu ochrany finanční pomoci EU Ukrajině. Poprvé je zpráva prezentována v interaktivním virtuálním formátu.

Generální ředitel úřadu OLAF Ville Itälä zdůraznil: „*Nashromážděné poznatky, odborné znalosti a operace úřadu OLAF přinášejí hmatatelné výsledky – chráníme jak rozpočet EU, tak její občany. Ochrana peněz daňových poplatníků EU určených na infrastrukturu a digitalizaci, zabavení 531 milionů nezákonně obchodovaných cigaret, mezinárodní operace proti falšovanému medu a zpětné získání téměř 3 miliard EUR do rozpočtu EU v souvislosti s případem podhodnocování cel, to vše je jen zlomek toho, co úřad OLAF vykonává.*

Nejúčinnějším nástrojem boje proti podvodům zůstává i nadále prevence. Úřad OLAF se snaží zajistit, aby finanční pomoc a investice EU v členských státech a třetích zemích byly vynakládány tak, jak bylo zamýšleno. Jsme pevně přesvědčeni, že klíčem k našemu úspěchu je spolupráce, a proto úřad OLAF v roce 2022 zintenzivnil dialog s vnitrostátními orgány, mezinárodními organizacemi a partnery EU. Schopnost úřadu OLAF dohledat souvislosti i v případě několika aktérů a poskládat tak dohromady širší obrázek zůstává naší jedinečnou a význačnou devízou, která přináší přidanou hodnotu boji proti podvodům v Evropské unii i mimo ni.“

Výsledky vyšetřování úřadu OLAF v roce 2022:

- OLAF uzavřel 256 vyšetřování a vydal 275 doporučení adresovaných příslušným vnitrostátním orgánům a orgánům EU.

- OLAF doporučil získat zpět do rozpočtu EU částku 426,8 milionu EUR a zabránil neoprávněným výdajům ve výši 197,9 milionu EUR.
- OLAF zahájil vloni 192 nových vyšetřování na základě 1 017 přijatých oznámení a předběžných analýz, které vypracovali odborníci úřadu,.
- OLAF oznámil Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO) 71 případů možného spáchání trestného činu, z toho 16 jménem Evropské komise.

Ochrana finančních prostředků EU

Podobně jako v předchozích letech se vyšetřování úřadu OLAF ohledně vynakládání finančních prostředků EU týkala obvinění z tajných ujednání, manipulace s veřejnými zakázkami, střetů zájmů a nadhodnocování faktur. Určitý nárůst podvodů spáchaných digitálně rovněž potvrzuje trend, který úřad OLAF zaznamenal v posledních letech. V roce 2022 úřad OLAF zřídil odborný tým *ad hoc* zaměřený na IT nástroje pro boj proti podvodům při vynakládání prostředků z Nástroje EU pro oživení a odolnost a zahájil vyšetřování případů možného zneužití financování z tohoto nástroje.

Zastavení padělatelů a pašeráků

Boj proti padělatelství a pašování je i nadále ústřední součástí operací úřadu OLAF. V roce 2022 úřad OLAF spolupřátal nebo podporoval několik společných celních operací a jiných operativních akcí. Tyto akce vedly k zabavení milionů padělaných a nebezpečných předmětů ještě před tím, než mohly být použity. Jednalo se například o padělané léčivé přípravky, padělané a potenciálně nebezpečné hračky, 531 milionů nezákonně obchodovaných cigaret a 14,7 milionu litrů nelegálního vína, piva a lihovin.

Podpora Ukrajiny a prosazování sankcí vůči Rusku

V roce 2022 jsme byli svědky ruské invaze na Ukrajinu. Úřad OLAF dlouhodobě spolupracuje s ukrajinskými orgány jak v souvislosti s výdaji z rozpočtu EU (ochrana finančních prostředků EU), tak v souvislosti s jeho příjmy (celní spolupráce). Od začátku války nabízí úřad OLAF ukrajinským agenturám pro boj proti podvodům pomoc s cílem posílit a zlepšit struktury země pro boj proti podvodům a korupci, jakož i chránit stávající i budoucí financování z EU. Úřad OLAF rovněž sehrál důležitou úlohu v boji proti obcházení sankcí, které EU zavedla vůči Rusku a Bělorusku po invazi na Ukrajinu, jak je podrobněji vysvětleno ve zprávě úřadu OLAF za rok 2022.

Boj proti pochybením

I jediný případ nesprávného nebo podvodného jednání ze strany zaměstnanců EU nebo členů orgánů EU by byl příliš mnoho. Občané EU oprávněně očekávají od svých orgánů, jejich členů a zaměstnanců nejvyšší standardy chování. Úřad OLAF uzavřel v loňském

roce 38 vyšetřování podvodného nebo nesprávného jednání zaměstnanců a členů orgánů EU. Těmito případy se zajistilo řádné vynakládání peněz daňových poplatníků EU a tím, že úřad OLAF dohlíží na dodržování nejvyšších standardů chování, pomáhá chránit dobré jméno EU jako celku.

Zpráva úřadu OLAF za rok 2022 je k dispozici [na internetových stránkách úřadu OLAF](#) v úplné interaktivní a rovněž ve zkrácené verzi.

Poslání, mandát a pravomoci úřadu OLAF:

Úkolem úřadu je odhalovat podvody s finančními prostředky EU, vyšetřovat a bránit jim.

Tento úkol plní úřad OLAF tím, že:

- provádí nezávislá vyšetřování podvodů a korupce v souvislosti s finančními prostředky EU, s cílem zajistit, aby veškeré peníze daňových poplatníků EU byly vydány na projekty, které mohou v Evropě vytvářet pracovní místa a růst,
- přispívá k posilování důvěry občanů v orgány EU, neboť vyšetřuje závažná pochybení zaměstnanců EU a členů orgánů EU,
- vypracovává účinnou unijní politiku boje proti podvodům.

Ve své nezávislé vyšetřovací funkci může úřad OLAF vyšetřovat záležitosti týkající se podvodů, korupce a jiných trestných činů, které poškozují finanční zájmy EU. Jedná se o:

- veškeré výdaje EU: hlavními kategoriemi výdajů jsou strukturální fondy, fondy zemědělské politiky a rozvoje venkova, přímé výdaje a vnější pomoc,
- některé oblasti příjmů EU, zejména cla,
- podezření ohledně závažných pochybení ze strany zaměstnanců EU a členů orgánů EU.

Jakmile úřad OLAF vyšetřování skončí, je úkolem příslušných orgánů EU a členských států, aby doporučení úřadu OLAF přezkoumaly a rozhodly o následných opatřeních. U všech dotčených osob je uplatňována zásada presumpce nevinoty, dokud příslušný vnitrostátní soud nebo soud EU neprokáže jejich vinu.

Další informace:

Kirill GELMI
mluvčí
Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)
Telefon: +32 229 88146
E-mail: olaf-media@ec.europa.eu
<https://anti-fraud.ec.europa.eu>

Theresa ZAHRA
zástupkyně mluvčího
Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)
+32 229 57270
olaf-media@ec.europa.eu
<https://anti-fraud.ec.europa.eu>

